

Statens vegvesen, Region Vest
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER
Att. Mette Alsvik

Kontakt saksbehandler
Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Tillatelse til sprengning i sjø ved Tømmerodden - 51/1 Stavanger kommune - Statens vegvesen, Region vest

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra Statens vegvesen av 20.03.2020, og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i sjø. Vilkårene fremgår på side 3-4.

Tillatelsen omfatter sprengning i sjø. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

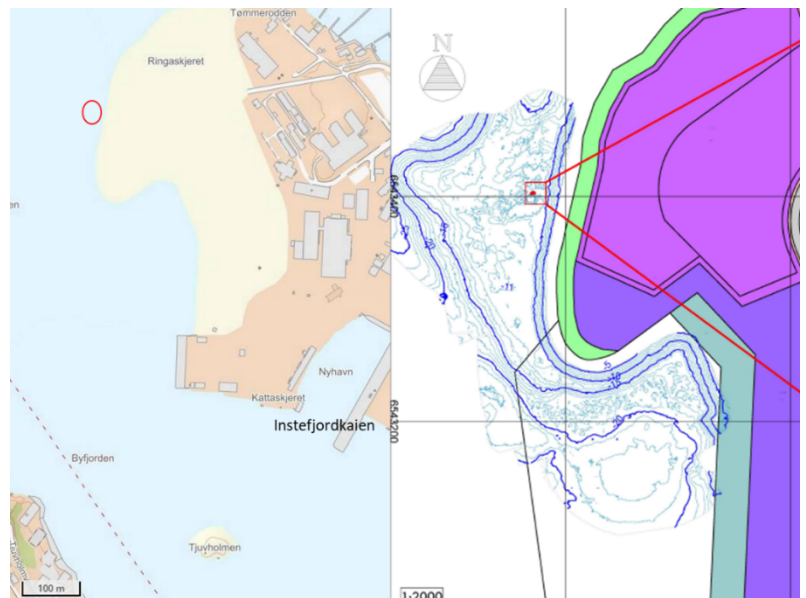
Vi viser til søknad om sprenging av større stein ved Tømmerodden, mottatt den 20.03.2020.

Bakgrunn for saken

I forbindelse med utfylling i sjø ved Tømmerodden er det oppdaget to steiner som ligger noe grunnere enn det som er godkjent utenfor utfyllingen (figur 1). Statens vegvesen har søkt Fylkesmannen om tillatelse til å spreng disse, slik at riktig sjødybde er oppnådd.

Ifølge søknaden har disse steinene et samlet areal på ca. 6m² og en høyde på ca. 1,5 m.

Fylkesmannen har mottatt en kopi av søknad fra SUBDCO Marine Services, som er sendt til Stavangerregionen Havn IKS i forbindelse med søknad etter havn- og farvannsloven. I denne søknad er det oppgitt at tiltaket vil vare i ca. 6 timer (fra når dykkere starte ladning av borehull til ladningen er sprengt). Statens vegvesen

Figur 1: Oversikt over tiltaksområde omringet i rød (omtrentlig plassering; venstre) og utklipp fra søknad som viser hvor steinene ligger ved Tømmerodden.

opplyser om at undervannsentreprenør nok må borre en del hull i disse for så å sprengne de. Det er antatt at tiltaket tar mellom 2 dager og 1 uke. Det er beregnet at det vil brukes ca. 3 kg sprengstoff.

Fylkesmannen har vurdert om tiltaket trenger en tillatelse etter forurensningsloven på bakgrunn av fare for spredning av nærliggende forurenset sjøbunnsedimenter og støy/rystelser, jf. forurensningsloven §§ 6-7.

Unntak fra forhåndsvarsel

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 Unntak fra forhåndsvarsel, vurderer Fylkesmannen at høring og offentlig ettersyn i dette tilfellet kan unnlates fordi tiltakshaver har gjeldende tillatelse til lignende arbeid fra 2017. Aktuelle problemstillinger ble da belyst. Det omsøkte vurderes å være av mindre miljømessig betydning, risiko for spredning av forurensete sedimenter ut av tiltaksområdet vurderes som liten ved utførelse i henhold til fastsatte vilkår. Endring av tillatelsen blir etterhåndskunngjort og høringsinstanser får tilsendt kopi av dette brevet.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT:)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven:

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften:

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten *Stavanger havn* endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven. Vurdering av tiltaket etter forurensningsloven, naturmangfoldloven og vannforskriften tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket.

Vurdering miljøpåvirkning

Vi viser til våre tidligere vurderinger i tillatelsen av 15.09.2017 med endring av 12.11.2018.

Fylkesmannen i Rogaland har nylig gitt en tillatelse til sprenging i sjø i Instefjord, i forbindelse med utdypning for å gi tilstrekkelig sjødybde ved kaien. I den forbindelse er det satt krav til bruk av boblegardin for å begrense effekten av sprengning på sjøfugl på Tjuvholmen. Tiltaket er noe større og mer omfattende enn det omsøkte tiltak ved Tømmerodden.

Slik vi vurderer søknaden, er det mindre sannsynlig at trykkbølger fra sprenging av de to steinene vil være til skade for sjøfugl. Tjuvholmen ligger noe lengre unna (> 700 m) og ikke i rett linje, slik det gjør ved Rosenberg sitt kaianlegg. I tillegg er tiltaket planlagt utenfor gytesesongen for torsk. Av hensyn til føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9, setter vi krav om bruk av varselsalve, samt tilpasning av salvene, slik at disse skal generere minst mulig trykkbølge. Vi setter også tidsbegrensning på arbeidet til utenom gytesesongen, i tilfelle utføringen av arbeidet skal bli forsinket.

Høringsvar – søknad etter havn- og farvannsloven

Vi viser til at Stavangerregionen Havn har sendt søknad etter havn- og farvannsloven til Fylkesmannen på høring. Vi viser til våre vurderinger i dette brevet, og har ikke ytterligere kommentar til søknaden.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket. Tiltaket er likevel avgrenset, og det er i samsvar med planbestemmelsene for området. Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til sprengningsarbeidene ved Tømmerodden på visse vilkår.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknaden av 20.03.2020, og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Statens vegvesen tillatelse til sprenging i sjø ved Tømmerodden, eiendom 51/1 i Stavanger kommune.

Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på

arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.

2. Tiltakshaver er ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Sprengning skal utføres på en skånsom og tilpasses måte for i best mulig grad for å minimere partikkelspredning og trykkbølger. I forkant av sprengningen skal det utføres beregninger i forhold til mengde og type sprengstoff som skal brukes. Mengde sprengstoff som skal benyttes ved hver ladning skal også dimensjoneres med den hensikt å redusere faren for påvirkning av ytre miljø inkludert spredning av forurensede sedimenter. Sprengstoffet/skyteledninger som benyttes skal ha minimum innhold av plast. Eventuell plast må samles opp umiddelbart etter hver ladning. Det skal føres logg over sprengningsarbeidene (dato, antall ladninger, styrke på ladninger etc.).
5. Det skal sendes varselsalve for å skremme bort fiskene og fugler i området før sprengning.
6. Sprengningsarbeid i sjø skal ikke gjennomføres i perioden januar-april av hensyn til gyteperioden for torsk.
7. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2016).
8. Før anleggsarbeidene starter, skal tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen oversendes til Fylkesmannen før oppstart av arbeid.
9. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.
10. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
11. Tillatelsen gjelder i ett år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Tømmerodden isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 8 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Statens vegvesen skal derfor betale et gebyr på **kr 9 900,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Kirsten Redmond Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STAVANGERREGIONEN HAVN IKS	Strandkaien 46	4005	STAVANGER
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger